

Протокол за поступање основних школа у Републици Северној Македонији за реализацију васпитно-образовног процеса са физичким присуством ученика у школској 2020./2021. години

- ❖ Наставни процес у школи се одвија у периоду од 07:00 часова до 20:00 часова.
- ❖ Школа на уласку у школу и изласку из школе за ученике ставља у функцију све улазе школске зграде и прави распоред уласка/изласка са различитим временом уласка и изласка ученика за сваки разред и исти истиче на видљивим местима у школи.
- ❖ Проток ученика и запослених у и ван школе одвија се по строго контролисаном реду, постављањем ознака којима се означава правац кретања и придржавање минимално потребном растојању од 1,5 метара при чекању реда ученика испред и унутар школе.
- ❖ За контролисани улазак и излазак у/из школе, испред и унутар школе, организује се редарска служба, у циљу спровођења реда и одржавања потребног растојања међу ученицима од најмање 1,5 метара и то 2 редара испред улаза у школу и 2 редара у школи. Редари се ангажују из реда запослених у школи, о чему одлучује директор основне школе.
- ❖ На улазу школе, у ходницима и учионицама постављају се едукативно-информативни материјали, смернице за заштиту здравља и безбедност у школи и средства за дезинфекцију руку.
- ❖ Родитељи/старатељи прате ученике до назначеног улаза школе и забрањује се њихов улазак у школу, осим за родитеље/старатеље/образовне асистенте ученика са посебним образовним потребама уз обавезно ношење маске/прекривача за лице.
- ❖ На сваком улазу школе ученике дочекује дежурни наставник, који се брине да ученик дезинфикује обућу и руке, односно помаже ученику да дезинфикује руке дезинфекционим средством.
- ❖ Ученицима који долазе организованим превозом, мери се телесна температура пре уласка у аутобус и врши дезинфекција руку и обуће. Ученици који имају повећану температуру (изнад 37,4°) враћају се кући са препорукама да родитељ предузме одговарајуће здравствене мере.
- ❖ Запослени у школи и ученици при уласку у школу, за време боравка у школи и за време наставе обавезно поштују меру за физичку дистанцу од најмање 1,5 метара и носе заштитну маску/прекривач за лице, осим када су на отвореном у школском дворишту одржавањем препоручене дистанце.
- ❖ Запослени при уласку у школу обавезно дезинфикују обућу и руке.
- ❖ Свим запосленима се мери телесна температура испред улаза у школу безконтактним топломером и у случају повећане температуре (изнад 37,4°) запослени се упућује код матичног лекара.

- ❖ Ученицима се испред улаза у школу мери телесна температура безконтактним топломером. У случају повишене телесне температуре (изнад 37,4°) не дозвољава се улазак ученику у школу и родитељ се упућује на консултацију код матичног лекара ученика. Деца са знацима других заразних болести такође не смеју да долазе у школу.
- ❖ Настава у учионици изводи се са највише до 20 ученика и обезбеђеним физичким растојањем од 1,5 метара између ученика и наставника и ученика.
- ❖ Ако се настава реализује на отвореном у школском дворишту, препоручује се да се не носе маске/прекривачи за лице, али да се поштује обавезна препоручена физичка дистанца ученик-ученик и наставник-ученик од најмање 1,5 метара.
- ❖ Наставници треба да избегавају дуже задржавање у наставничкој канцеларији и да се обавезно придржавају физичкој дистанци од 1,5 метара.
- ❖ Ученици из једног одељења бораве у једној просторији и забрањује се кабинетска настава, ради бриге за здравље ученика.
- ❖ Увек када је могуће и када дозвољавају временски услови, настава се реализује ван учионице у школском дворишту, на отвореном.
- ❖ Први дан наставе почиње упутствима о томе како правилно и безбедно да се понашају, да одржавају физичко растојање, хигијену руку и заштиту властитог здравља, али и здравља осталих ученика и запослених у школи.
- ❖ Забрањују се поздрављања физичким контактом за запослене у школи и међу ученицима.
- ❖ За време наставе и одмора, са ученицима је обавезно присутан разредни старешина/наставник који се брине о поштовању физичке дистанце међу ученицима.
- ❖ Међусобно дељење информација и радни састанци у школи треба да се изводе употребом видео-конференцијске везе.
- ❖ Површине и предмети који су чешће изложени додиру од стране запослених у школи и ученика, дезинфикују се на почетку и крају сваке смене, а најмање два пута на дан. Школа прави листу свих површина које треба редовно чистити.
- ❖ Чишћење учионица се врши пре почетка наставе, за време одмора када су ученици у школском дворишту и после завршетка свих школских активности, водом и сапуном/детергентом и дезинфекционим средством које делује на вирусе према упутству произвођача.
- ❖ Употреба тоалета се организује на начин да омогући присуство мањег броја ученика и придржавање дистанци (на пример, ако је тоалет мањи, ученик треба да чека ван тоалета док не изађе ученик који је унутра).
- ❖ Тоалети треба да буду функционални ради омогућавања услова за чешће прање руку проточном водом и сапуном и чешће се чисте уз обавезно вођење евиденције о спроведеном чишћењу и дезинфекцији средством које делује на вирусе према упутству произвођача, алтернативно може да се користи 0,05%

натријум хипохлорит (5% избеливач за домаћинство који се користи у размери 1:100) или 70% алкохол за дезинфекцију горњих површина.

- ❖ Холови, степенице и остале заједничке просторије се чисте чешће, док су ученици на настави и по завршетку свих школских активности.
- ❖ Чишћење фискултурне сале, спортских игралишта и свлационица и других помоћних просторија, врши се одмах после коришћења од стране сваке групе ученика.
- ❖ Школе уводе систем једночасовног кретања ученика кроз просторије и ограничавање броја лица која су истовремено присутна у свлационицама и контролисани излазак и улазак у свлационице.
- ❖ Просторије се обавезно проветравају после сваког наставног часа, најмање пола сата пре доласка и после одласка ученика.
- ❖ За време наставе у учионици, ако дозвољавају временски услови, оставља се отворен прозор. У учионици (ако их има) се избегава употреба уређаја за климатизацију и вентилацију.
- ❖ Директор основне школе треба да одреди лица из реда запослених која ће на одређеним местима бити у улози контролора и уједно ће моћи да помогну оним ученицима који имају питања и потребна им је подршка да схвате мере њихове заштите.
- ❖ Ученици долазе и одлазе сами у школу, у пратњи родитеља/старатеља/образовног/личног асистента, организованим или јавним превозом. Превозници који обављају превоз ученика поштују и примењују протоколе за превоз путника.
- ❖ Преношење информација и састанци са родитељима/старатељима одвија се преко телефона или преко неке онлајн апликације за коју ће се договорити родитељи и наставници.
- ❖ Ученици са продуженим боравком могу да користе храну из школских кухиња, које имају обавезу да раде уз стриктно поштовање правила добре производне и хигијенске праксе утврђених Законом о безбедности хране, као и НАССР стандардима и Протоколима за заштиту од заразне болести КОВИД-19.
- ❖ Послуживање оброка за ученике са продуженим боравком треба да се реализује у школским трпезаријама, водећи рачуна да не дође до мешања ученика из различитих одељења.
- ❖ Само када конзумирају оброк, ученицима је дозвољено да скину маску/прекривач са лица.
- ❖ Ученици перу руке пре и после јела, пре и после употребе тоалета, пре изласка напоље и после доласка унутра и када руке изгледају прљаво.
- ❖ Коришћење спортске сале, библиотеке и других просторија треба да буде од групе ученика из истог одељења, тако да нема могућности мешања више ученика из различитих одељења (нпр. за време једног наставног часа, једно

одељење је у физкултурној сали, а два одељења напољу у школском дворишту или на спортским теренима).

- ❖ Пролазак кроз заједничке просторије треба да се организује тако да док ученици и наставници из једног одељења пролазе у исто време, ученици и наставници из других одељења чекају свој ред, при том указујући ученицима да не додирују површине или предмете у простору где се крећу.
- ❖ Треба да се избегава улазак других лица (на пример, за чишћење, поправку или уношење хране) у школе све док се ученици налазе у њима, као и улазак у школску зграду лица која нису запослена у школи или деце која нису ученици те школе.
- ❖ Испоруке за потребе школа преузимају надлежни, запослени у школи на споредном улазу школе (ако има таквог улаза), а главни улаз је дозвољен само сервисерима и другим службама чије су услуге неопходне (нпр. спровођење превентивних и антиепидемијских мера као што су провера потрошње воде, безбедност хране и др.) уз обавезно поштовање мере дезинфекције руку и ако је потребно ношење заштитне маске/прекривача и штитника за обућу.
- ❖ Ако се у школи појави оболели од COVID-19 или лице које је имало контакт са оболелим од COVID-19, лице треба да се изолије у посебну просторију уз обавезно ношење заштитне маске/прекривача, а директор треба да успостави комуникацију са Центром за јавно здравље ради добијања даљих смерница за поступање. О предузетим активностима школа доставља извештај општини, а општина Министарству просвете и науке.
- ❖ Ако ученик развије симптоме заразне болести COVID-19 док је у школи, наставник/стручни сарадник изолије ученика у посебну просторију са обавезним ношењем заштитне маске/прекривача и одмах обавештава родитеље/старатеље, који у најкраћем временском периоду треба да узму дете ради консултације и даљих активности са матичним лекаром ученика.
- ❖ Ако се потврди да је ученик оболео од COVID-19, обавештава се епидемиолошка служба Центра за јавно здравље која хитно треба да направи анкету са наставницима и ученицима о процени степена ризика на основу контаката које су имали.

Напомена: Због специфичне делатности државних основних школа (школе са ресурсним центром, школе са ресурсним центром и интернатским смештајем, државна музичка и балетска школа), у захтеву за наставу са физичким присуством у школи достављају План додатних мера заштите од COVID-19.